

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Dag – Georgia 11 bold

5. søndag i åpenbaringstiden - 02. februar 2014

Prekentekest: Mark 2, 1-12

Lesetekst I: 1 Mos 15,1-6

Lesetekst II: Rom 4,1-8

De fire som laget hull i taket

Hjemme i Kapernaum

Først litt om noen få ord og uttrykk i teksten vår. Kapernaum ligger i nordenden av Genesaretsjøen. Nå er den ikke bebodd som by, kun av noen få ordensfolk. Det er gjort mye arkeologiske utgravninger der. Selv opplever jeg at når jeg er i dette området, kommer jeg tett inn på Jesu virke. Her i byen og ved sjøen rett ved byen kalte han disipler, gjorde mange under, og ikke mange hundre meter herfra holdt han sin bergpreken. Jesus er i teksten hjemme i Kapernaum. Jesus var fra Nasaret, men Simon (Peter) og broren Andreas hadde sitt hjem i den lille byen og Peters svigermor bodde i samme hus (v1,18). Jesus helbredet henne, og utenfor døren til dette huset helbredet han mange og drev ut mange onde ånder. Kanskje bodde Jesus i det samme huset?

Jesus forkynte for sine egne

Han forkynte for alle som kom der, så mange at ikke alle fikk plass. Man kan fundere over hva Jesus forkynte? Det var ikke noe Nye Testamente enda. Er det noe spor i eller rundt teksten om hva han forkynte? I kapitlet rett foran har vi noen spor, Mark 1, 14-15: Etter at Johannes var blitt fengslet, kom Jesus til Galilea og forkynte Guds evangelium og sa: «Tiden er inne, Guds rike er kommet nær. Vend om og tro på evangeliet!» Og vers 17: «Kom og følg meg, så vil jeg gjøre dere til menneskefiskere!» Og vers 21-22: Så kom de til Kapernaum, og da det ble sabbat, gikk han inn i synagogen og underviste. Alle var slått av undring over hans lære, for han lærte dem med myndighet og ikke som de skriftlærde. I vår tekst vers 5 sier han til den lamme at dine synder er tilgitt!

Jesus var altså opptatt av å forkynne for sine egne, jødefolket, at han kom med evangeliet, med tilgivelse av synd og med Guds rike. Når han er i synagogen, legger han ut Det gamle testamente eller Ordet der og det budskapet han kom med, og så aktualiserer han det med at han oppfyller det. Og så utfordrer han jødene generelt og de han forkynner for, til å tro på ham og følge ham. Så må vi tilføye at dette har generell aktualitet helt inn i vår tid både til jødene rundt i verden og til alle andre.

Videre med evangeliet

Litt foran vår tekst, kap 1,38, heter det: Men han sa til dem: «La oss gå videre til småbyene her omkring, så jeg kan forkynne der også. Det er derfor jeg er kommet.» Jesus er opptatt av å helbrede eller med å drive diakoni. Det er han også i vår tekst når han helbreder den lamme mannen, vers 11. Jesus lærer oss et menneskesyn hvor det er viktig å hjelpe og ta seg av syke, svake, utstøtte og de som er besatt av onde ånder. Men så sier han likevel at nå må vi gå videre for å forkynne, det er derfor jeg er kommet, ikke bare være opptatt av alle de som kommer med sine skrøpeligheter og vil bli friske. Han vil proklamere evangeliet om Guds rike til enda flere!

Fariseernes skepsis

Her er vi ved det de fleste av de gudfryktige fariseerne aldri skjønnte; Jesus kom jo som Gud til verden. Han gikk inn i Guds rolle både som helbreder og tilgiver. Han kom med Guds rike, hans evangelium og hans tilgivelse for synder. Jesus kunne tilgi slik Gud kunne tilgi fordi Han og Gud Fader var ett. Gud var opptatt av oppgjør og syndstilgivelse for eksempel slik det står i Jes 1,18: «Kom, la oss gjøre opp vår sak! sier Herren. Om syndene deres er som purpur, skal de bli hvite som snø, om de er røde som skarlagen, skal de bli hvite som ull.»

Som den guddommelige Menneskesønnen har han denne makten. Senere i samme kapittel sier han også at han som Menneskesønnen er Herre over sabbaten.

Jesus er ett med Faderen

Hva er det så aktuelt å preke om denne søndagen? Noe framgår vel allerede av det som er skrevet over, men noen temaer som kan være aktuelle er:

I Ut fra det fariseerne anfekte om Jesus, kan vi tvert i mot forkynne at Jesus kan tilgi synder på Guds vegne, fordi han selv er Gud.

a) Det er mulig å tale om at Jesus går inn i Gud rolle, at han er Gud og at han vil alt det gode Gud vil med oss, Han som skapte oss og oppholder oss.

b) Dette handler om enheten i Gud. Vi kan da ta opp treenigheten. Gud kan og vil oppgjør med og tilgivelse av synd. Han har alltid villet det; i GT for eksempel Jes 1,18; i teksten her og mange andre ord.

c) Så er det mange som ikke har oppfattet alvoret i synden. Vi kan nok male det for folk som ikke tar de moralske sider ved livet på alvor. Vår tid er full av synd som vi også smittes av, og vi må i prekener også våge å sette ord på synden slik den framtrer i et moderne menneskes liv. Så vil Gud ha med oss å gjøre også om vi ikke ser alt det gale vi steller til og involverer oss i.

d) Rett etter vår tekst sier Jesus i vers 16: «Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke. Jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige, men syndere.»

Teksten handler om tro

II Så handler teksten om tro, om å akseptere Jesus som Herre og ikke tro på oss selv eller velge religion ut fra en sum av de forskjellige religioner og livssyn tilbyr. Fariseerne trodde ikke på Jesus, de ga ikke Gud ære, de fremstår som negative forbilder selv om de var fromme

og ville tro på Gud. Vi må ikke være slike som hele tiden er kritiske til den treenige Gud slik han er vel kjent fra GT og NT.

a) Da han så deres tro, leser vi. Hvis vi fokuserer på den lamme som ble frisk, så kan vi spørre oss om teksten handler om ham? Ja, den gjør jo det fordi Jesus gjør ham frisk og han får sine synder tilgitt. Vi kan tale om Jesu makt over sykdommen. Jeg synes likevel at det er de fire som bærer den lamme til Jesus, tar hull i taket og senker ham ned og legger ham i Jesu hender, som er helt sentrale. De andres tro førte ham til Jesus, gjorde han dermed frisk og ga ham syndstilgivelse! Den lamme er et eksempel på det.

Vi og våre venner kan legge de syke, de ufrelste, våre barn, våre arbeidskamerater og de vi har fritidsaktiviteter sammen med, i Jesu hender. Det handler om bønn, om omsorg, om diakoni og om evangelisering! Det handler om at andres tro (i vårt tilfelle vår tro) kan føre til frelse for andre.

b) Det er viktig å få ordet forkynt for seg, Jesus forkynte Ordet, vers 2 og 1,38. Han ville forkynne om Guds rike og skape tro. Han ville overbevise alle som kom til ham. Hans helbredelser viser at han kom her med Guds makt og at han var opptatt av enkeltmennesker og både deres åndelige og legemlige vel. Han var altså også en diakon.

c) Teksten understreker viktigheten av Ordet, forkynnelse for å få del i budskapet, og vi må si for å bli mint på det, for å kunne leve i troen. Slik blir dette også en utfordring til å lese ordet selv og stille oss i en posisjon for å kunne motta. I vår tid hvor vi har Ordet tilgjengelig i bibelutgaver på papir og elektronisk, er det på samme måten viktig å lese Ordet og ha det med på PC og telefon og kunne bruke det i ledige stunder på tog, buss og i hele livet.

Torgeir Flateby

Teolog. Daglig leder av Kristne Friskolers Forbund (KFF). I mange år leder av Landsstyret for Den Norske Israelsmisjon.

flateby@kff.no